

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE
ZA ROK 2019**

Pilchowice, listopad 2020 r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie	1
1.1. Podstawa prawna i cel przygotowania analizy stanu gospodarki odpadami	1
1.2. Zakres sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami	1
1.3. Prawo miejscowe	2
2. System gospodarki odpadami.....	2
3. Dane dotyczące mieszkańców i deklaracji	6
3.1. Liczba mieszkańców	6
3.2. Liczba złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	6
3.3. Działania podjęte przez Gminę wobec właścicieli nieruchomości.....	6
3.4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1	6
4. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Pilchowice w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	6
4.1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	6
4.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	12
4.3. Ilość odpadów zebranych z terenu Gminy	13
5. Osiągnięte przez Gminę poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	19
6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	21
7. Podsumowanie i wnioski.....	21

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel przygotowania analizy stanu gospodarki odpadami

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.), Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a także dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na system gospodarki odpadami komunalnymi.

Z powodu stanu epidemii COVID-19 termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami za 2019 r. został przesunięty na 30 listopada 2020 r. Związane to było przede wszystkim z wydłużeniem terminu składania sprawozdań komunalnych dotyczących zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Niniejsza analiza obejmuje rok 2019.

1.2. Zakres sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami

Zgodnie art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.) analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi powinna zawierać informacje o:

1. możliwościach przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
2. potrzebach inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
3. kosztach poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
4. liczbie mieszkańców,
5. liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, w imieniu których Gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
6. ilościach odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy,
7. ilościach zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu Gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

1.3. Prawo miejscowe

W 2019r. na terenie Gminy Pilchowice obowiązywały następujące uchwały:

- Obwieszczenie Rady Gminy Pilchowice z dnia 22 czerwca 2017r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pilchowice (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 3992),
- Uchwała Nr XXII/194/16 Rady Gminy Pilchowice z dnia 16.06.2016r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Pilchowice i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016r. poz. 3452),
- Uchwała Nr XXVII/224/16 Rady Gminy Pilchowice z dnia 07.10.2016r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Pilchowice oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2016r. poz. 5634)
- Uchwała Nr VII/42/15 Rady Gminy Pilchowice z dnia 19.03.2015r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2015r. poz. 1807)
- Uchwała Nr XI/75/15 Rady Gminy Pilchowice z dnia 18.06.2015r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2015r. poz. 3360)
- Uchwała Nr XXXIII/284/12 Rady Gminy Pilchowice z dnia 20.12.2012r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

2. System gospodarki odpadami

Na terenie Gminy Pilchowice w 2019 r. funkcjonował system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodny ze znowelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.), wprowadzony z dniem 1 lipca 2013 r.

Podmiotem odbierającym odpady na terenie Gminy Pilchowice w 2019r. była firma KOMART Sp. z o.o. z siedzibą w Knurowie przy ul. Szpitalnej 7.

Zorganizowanym systemem gospodarki odpadami komunalnymi w dalszym ciągu objęte były zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i nie zamieszkałe, na których powstają odpady komunalne.

Od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w roku 2019 odbierane były odpady komunalne wytworzone w gospodarstwie domowym, w każdej ilości, wytworzonej na terenie danej nieruchomości za wyjątkiem:

- odpadów ulegających biodegradacji:
w dniu wywozu odpadów biodegradowalnych przy jednej posesji można wystawić maksymalnie 10 worków i dowolną liczbę kubłów z tymi odpadami,
- odpadów rozbiórkowych i budowlanych
w dniu wywozu odpadów rozbiórkowych i budowlanych przy jednej posesji można wystawić maksymalnie 1m³ odpadów.

W ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r. dla nieruchomości zamieszkałych Gmina zapewniała 1 pojemnik na odpady ulegające biodegradacji o pojemności 120 l (dla każdej nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej) lub 1 100 l (dla każdej nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej). Ponadto Gmina zapewniała worki do selektywnego zbierania odpadów, dostarczane na nieruchomość w momencie odbioru danego rodzaju odpadów. Worki dostępne były również w siedzibie firmy KOMART Sp. z o.o. (Knurów, ul. Szpitalna 7).

Dla potrzeb selektywnej zbiórki odpadów stosowane są pojemniki lub worki jednorazowego użytku w następującej kolorystyce:

- niebieski – z przeznaczeniem na papier, makulaturę,
- zielone – z przeznaczeniem na szkło,
- żółty – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe,
- brązowy – z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.

Do gromadzenia odpadów komunalnych niesegregowanych dopuszcza się pojemniki lub worki jednorazowego użytku w kolorze czarnym. Do gromadzenia popiołu i żużla dopuszcza się jedynie pojemnik na odpady.

W ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r. od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odbierane były następujące rodzaje odpadów (odpady odbierane sprzed nieruchomości):

- 1) szkło
- 2) tworzywa sztuczne
- 3) papier,
- 4) opakowania wielomateriałowe,
- 5) metal,
- 6) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- 7) odpady zielone,
- 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 10) zużyte opony (pochodzące z samochodów osobowych i jednośladów),
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (z wyłączeniem odpadów pochodzących z prac, które wymagają pozwolenia lub zgłoszenia na budowę lub rozbiórkę oraz odpadów niebezpiecznych w szczególności wyrobów zawierających azbest),
- 12) żużel i popiół z palenisk domowych,
- 13) odpady zmieszane

Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Pilchowice prowadzony był z następującą częstotliwością:

1) odpady komunalne niesegregowane:

- a) w okresie od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia 1 raz w miesiącu (w odstępach ok. 4 tygodnie) z gospodarstw domowych, obiektów związanych z działalnością gospodarczą oraz obiektów użyteczności publicznej, a w miesiącach od kwietnia do października 2 razy w miesiącu (w odstępach ok 2 tygodnie),
- b) 1 raz w miesiącu (w odstępach ok. 4 tygodnie) odbiór żużlu i popiołu z palenisk domowych, z wyjątkiem: maja, lipca oraz sierpnia, wyjątek ten nie dotyczy zabudowy wielorodzinnej powyżej 10 lokali,

- c) 1 raz w miesiącu (w odstępach ok. 4 tygodnie) z cmentarzy z wyjątkiem października i listopada gdzie odbiór będzie się odbywał 2 razy w miesiącu (w pierwszej połowie miesiąca i w ostatnim tygodniu miesiąca)

2) odpady zbierane selektywnie:

- a) 1 raz w miesiącu (w odstępach ok. 4 tygodnie) odbiór szkła, tworzyw sztucznych, papieru, opakowań wielomateriałowych, metali,
- b) 2 razy w miesiącu w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej do 10 lokali włącznie (w odstępach ok. 2 tygodnie), 1 raz w tygodniu w zabudowie wielorodzinnej powyżej 10 lokali - odbiór odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji oraz odpadów zielonych,
- c) na każdorazowe zlecenie, bądź zgłoszenie telefoniczne Zamawiającego nie rzadziej jednak niż 1 raz w miesiącu (w odstępach ok. 4 tygodnie) odbiór odpadów gromadzonych w publicznych miejscach selektywnego gromadzenia odpadów utworzonych na terenie Gminy Pilchowice
- d) 2 razy w roku (w odstępach ok 6 miesięcy) odbiór mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon (pochodzących z samochodów osobowych i jednośladów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- e) 1 raz w roku (w odstępach ok 12 miesięcy) odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne (z wyłączeniem odpadów pochodzących z prac, które wymagają pozwolenia lub zgłoszenia na budowę lub rozbiórkę oraz odpadów niebezpiecznych w szczególności wyrobów zawierających azbest),
- f) na każdorazowe zlecenie Zamawiającego nie rzadziej jednak niż 1 raz na kwartał (w odstępach około 3 miesiące) odbiór przeterminowanych lekarstw z aptek znajdujących się na terenie Gminy,
- g) na każdorazowe zlecenie Zamawiającego nie rzadziej jednak niż 1 raz na kwartał (w odstępach około 3 miesiące) odbiór zużytych baterii z wyznaczonych obiektów znajdujących się na terenie Gminy.
- h) na każdorazowe zlecenie Zamawiającego odbiór zużytych akumulatorów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
- i) na każdorazowe zlecenie Zamawiającego odbiór odpadów chemicznych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Odpady były wystawiane przez właścicieli nieruchomości przed nieruchomością w workach lub pojemnikach w czasie ustalonego wywozu odpadów, w sposób umożliwiający ich odbiór za wyjątkiem:

- cmentarzy, gdzie odbiór miał miejsce na terenie wyznaczonym przez zarządcę cmentarza jako miejsce gromadzenia odpadów,
- baterii gromadzonych w wyznaczonych obiektach (palcówki oświatowe na terenie Gminy Pilchowice, Urząd Gminy w Pilchowicach), gdzie odbiór następował w miejscu lokalizacji pojemników do gromadzenia zużytych baterii,
- lekarstw zgromadzonych przez mieszkańców w wyznaczonych aptekach (Apteka św. Barbary w Pilchowicach, Punkt apteczny w Wilczy, Punkt Apteczny w Żernicy), gdzie odbiór następował w miejscu lokalizacji pojemników do gromadzenia przeterminowanych lekarstw.

Meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, zużyte opony (pochodzące z samochodów osobowych i jednośladów), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny były wystawione w terminie określonym w harmonogramie na chodnik

lub ulicę przed wejściem na teren nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej lub na miejsca wyznaczone przez zarządcę do tego celu w zabudowie wielorodzinnej

W każdym sołectwie Gminy Pilchowice utworzone jest tzw. „Publiczne Miejsce Selektywnego Gromadzenia Odpadów Komunalnych”, z których każdy składa się z trzech pojemników typu „dzwon” o pojemności min. 2,5m³ przeznaczonych do zbiórki:

- a. tworzyw sztucznych wraz z metalem i opakowaniami wielomateriałowymi,
- b. szkła,
- c. papieru.

W obowiązującym systemie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Pilchowice,

W przypadku nieruchomości zamieszkałych opłata za gospodarowanie tymi odpadami stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.

Miesięczna stawka opłaty wynosiła:

- w przypadku wyboru metody selektywnej zbiórki odpadów – 11,00 zł/mieszkańca,
- w przypadku wyboru metody nieselektywnej zbiórki odpadów – 19,00 zł/mieszkańca.

Jeżeli nieruchomość zamieszkiwało więcej niż pięciu mieszkańców, za szóstego i kolejnego mieszkańca stawka opłaty wynosiła 7,50 zł miesięcznie przy selektywnym zbieraniu odpadów.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości, na których nie zamieszkiwali mieszkańcy, a powstają odpady komunalne stanowiła iloczyn ilości pojemników o określonej pojemności oraz stawki określonej w Uchwale Rady Gminy Pilchowice.

Celem uzupełnienia funkcjonującego systemu gospodarki odpadami, zgodnie z obowiązującymi przepisami funkcjonował Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Punkt zlokalizowany był w Szczygłowicach przy ul. Szybowej 44. W ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkańcy Gminy Pilchowice mogli we własnym zakresie dostarczać do Punktu wytworzone na nieruchomościach zamieszkałych odpady komunalne:

- a) szkła,
- b) tworzyw sztucznych,
- c) papieru,
- d) opakowań wielomateriałowych,
- e) metali,
- f) odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych oraz odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji,
- g) odpadów wielkogabarytowych,
- h) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- i) zużytych opon,
- j) odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- k) przeterminowanych leków,
- l) chemikaliów (np.: zużytych olejów, smarów i emulsji, rozpuszczalników, chemii gospodarczej, aerozoli, środków ochrony roślin, farb, lakierów, kwasów, zasad itp. i opakowań po nich),
- m) zużytych baterii i zużytych akumulatorów,
- n) innych odpadów niebezpiecznych (np. świetlówki).

3. Dane dotyczące mieszkańców i deklaracji

3.1. Liczba mieszkańców

Czynnikiem decydującym o ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Gminy jest liczba mieszkańców, która na koniec 2019 r. (stan na 31.12.2019 r. zgodny z ewidencją ludności) wynosiła 11 870 mieszkańców.

3.2. Liczba złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Liczba złożonych deklaracji:

- na dzień 31.12.2019 r. – 9 875

3.3. Działania podjęte przez Gminę wobec właścicieli nieruchomości

W 2019 roku działania Wójta Gminy Pilchowice skierowane były przede wszystkim na weryfikację prawidłowości danych zawartych w złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Pierwszym etapem weryfikacji było porównanie ilości osób wykazanych w złożonych deklaracjach do ilości osób zameldowanych na poszczególnych nieruchomościach.

Na bieżąco podejmowano również działania zmierzające do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości nowo zamieszkałych.

3.4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1

W 2019 r. wezwano czterdzieści siedem właścicieli nieruchomości do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Pilchowice w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

4.1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z zapisami Uchwały Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022” (Dz.Urz.Woj.Śl. z 2017r. poz. 2854) określającej regionalne oraz zastępcze instalacje oraz regiony gospodarki odpadami, Gmina Pilchowice od 2012r. należy do Regionu III gospodarki odpadami. W regionie III w roku 2019 funkcjonowało:

- siedem Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- jednaście Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych do przetwarzania odpadów zielonych i innych odpadów,
- dziewięć składowisk odpadów.

RIPOK MBP zlokalizowane są w Knurowie, Jastrzębiu Zdroju, Bielsko-Białej, Tychach, Rybniku, Raciborzu, Żywcu.

RIPOK OZiB znajdują się w Knurowie, Raciborzu, Żorach, Rybniku, Katowicach, Żywcu, Tychach, Bielsko-Białej, Pszczynie, Mikołowie (instalacja zastępcza).

W regionie III w najbliższej odległości od Gminy Pilchowice zlokalizowana jest instalacja przy ul. Szybowej 44 w Knurowie, zarządzana przez firmę KOMART Sp. z o.o. z siedzibą w Knurowie przy ul. Szpitalnej 7. W 2019 r. wszystkie niesegregowane odpady komunalne pochodzące z terenu Gminy Pilchowice przekazywane były do tej instalacji. Zgodnie z zasadą bliskości, o której mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 2014 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.) odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

Część odpadów zielonych z terenu Gminy Pilchowice w 2019 r. transportowane były przez podmiot odbierający do kompostowni w Rybniku przy ul. Rycerskiej 101, administrowanej przez BEST-EKO Sp. z o.o. z siedzibą w Żorach przy ul. Gwarków 1, stanowiącej instalację regionalną do przetwarzania selektywnie zbieranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz do kompostowni w Szczygłowicach przy ul. Szybowej 44, administrowanej przez firmę KOMART Sp. z o.o. z siedzibą w Knurowie przy ul. Szpitalnej 7, stanowiącą regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych.

Pozostałe odpady, zgodnie z obowiązującą Ustawą o odpadach były zagospodarowywane w instalacjach odzysku i unieszkodliwiania odpadów (Tabela 1).

Tabela 1. Informacja o odpadach komunalnych nieulegających biodegradacji

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
1	20 01 23* - Urządzenia zawierające freony	┐		1,4240	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	ENVIROPOL PL Sp. z o.o., ul. Mechaników 15, 44-109 Gliwice
2	20 01 34 - Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	┐		0,2960	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z	ENVIROPOL PL Sp. z o.o., ul. Mechaników 15, 44-109

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
3	20 01 32 - Leki inne niż wymienione w 20 01 31	☐		0,0400	procesów wymienionych w pozycji R1–R11 D10 - Przekształcanie termiczne na łądzie	Gliwice SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o., ul. Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnicza
4	20 01 99 - Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	☑	popiół	848,8800	R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych	KOMART składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzielonym sektorem III do składowania odpadów zawierających azbest
5	17 01 07 - Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	☐		95,0400	R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych	KOMART składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzielonym sektorem III do składowania odpadów zawierających azbest
6	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	☐		250,0000	R12 - Wymiana odpadów w celu	KOMART sp. z o.o. instalacja

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
7	20 01 36 - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	☐		8,7620	poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11 R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych ENVIROPOL PL Sp. z o.o., ul. Mechaników 15, 44-109 Gliwice
8	20 01 99 - Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	☑	odpady metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe	340,6400	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych
9	20 01 02 - Szkło	☐		325,4800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych
10	20 01 35* - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	☐		2,0180	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w	ENVIROPOL PL Sp. z o.o., ul. Mechaników 15, 44-109 Gliwice

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
11	zawierające niebezpieczne składniki5) 20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	┌		1440,1200	pozycji R1–R11 R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane osobom fizycznym w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, uzyskanych poza instalacjami lub urządzeniami w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane do instalacji w tonach [Mg]	3312,7000
łączna masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	3312,7000

Tabela 2. Informacja o odpadach komunalnych ulegających biodegradacji

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
1	20 01 01 - Papier i tektura	☐		142,8800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
2	20 01 08 - Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	☐		464,3200	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	BEST-EKO Sp. z o.o., ul. Rycerska 101 44-240 Rybnik
3	20 01 08 - Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	☐		243,6800	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
4	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	☐		959,8400	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie sa stosowane	BEST-EKO Sp. z o.o., ul. Rycerska 101 44-240 Rybnik

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
5	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	┐		456,5000	jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	KOMART sp. z o.o. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów

łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane osobom fizycznym w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, odzyskanych poza instalacjami lub urządzeniami w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane do instalacji w tonach [Mg]	2267,2200
łączna masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	2267,2200

4.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Na terenie Gminy Pilchowice jest potrzeba utworzenia Punktu Selektywnego Gromadzenia Odpadów Komunalnych.

4.3. Ilość odpadów zebranych z terenu Gminy

W poniższej tabeli zestawiono rodzaje i ilości odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Pilchowice w roku 2019.

Rodzaje i ilości odpadów komunalnych odebranych sprzed nieruchomości oraz zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajdującym się na terenie Gminy w roku 2019

Tabela 3. Informacja o odebranych odpadach komunalnych

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
1	20 01 01 Papier i tektura	☐		142,8800
2	20 01 02 Szkło	☐		325,4800
3	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	☒	odpady metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe	340,6400
4	20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	☐		708,0000
5	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	☒	popiół	848,8800
6	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	☐		2,0180
7	17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	☐		95,0400
8	20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	☐		0,0400
9	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	☐		1416,3400

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
10	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	☐		8,7620
11	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	☐		1,4240
12	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	☐		250,0000
13	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	☐		1440,1200
14	20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	☐		0,2960
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]				5579,9200
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych *				5484,8800
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych *				95,0400

Tabela 4. Informacja o sposobie zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych

Adres Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych:

Województwo: ŚLĄSKIE, Powiat: gliwicki, Gmina: Knurów, Miejscowość: Knurów, Ulica: Szybowa 44, Kod pocztowy: 44-193

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
1	20 01 02 Szkło	☐		0,2600	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
2	16 01 03 Zużyte opony	☐		0,8200	R1 - Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii	Górażdże Cement S.A. Chorula ul. Cementowa 1, 47-316 Górażdże
3	20 01 25 Oleje i tłuszcze jadalne	☐		0,0200	D10 - Przekształcanie termiczne na ladzie	SARPI Dąbrowa Górnica Sp. z o.o. ul. Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnica
4	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	☐		0,4460	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	ENVIROPOL PL sp. z o.o. ul. Mechaników 15, 44-109 Gliwice

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
5	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	☐		14,7200	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	BEST-EKO Sp. z o.o. ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik
6	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	☐		0,1760	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	ENVIROPOL PL sp. z o.o. ul. Mechaników 15, 44-109 Gliwice
7	17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	☐		89,4000	R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych	KOMART sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż obojętne z wydzielonym sektorem III dla składowania odpadów zawierających azbest. Szybowa 44, 44-193 Knurów
8	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	☐		32,7000	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
9	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	┐		0,2580	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	MB Recycling sp. z o.o., Przedsiębiorstw o Gospodarki Odpadami sp.k. w Kielcach ul. Wrzosowa 60, 26-065 Micigózd
10	20 01 01 Papier i tektura	┐		0,2200	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
11	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	☑	odpady metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe	0,1800	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11	KOMART sp. z o.o. Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
12	20 01 28 Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	┐		0,0800	D10 - Przekształcanie termiczne na łądzie	SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. ul. Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnicza
13	20 01 26* Oleje i tłuszcze inne	┐		0,0400	D10 – Przekształcanie termiczne na łądzie	SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. ul.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY PILCHOWICE

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Kod ex	Rodzaj odpadu ex	Masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
14	niż wymienione w 20 01 25 17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	┌		199,5600	R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych	Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnica KOMART sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż obojętne z wydzielonym sektorem III dla składowania odpadów zawierających azbest ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów
15	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	┌		12,5000	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	KOMART sp. z o.o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów

łączna masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane osobom fizycznym w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, których odzysk poza instalacjami lub urządzeniami w tonach [Mg]	0,0000
łączna masa zebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania, które zostały przekazane do instalacji w tonach [Mg]	351,3800
łączna masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	351,3800

5. Osiągnięte przez Gminę poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Na podstawie obowiązujących przepisów, obowiązkiem Gminy jest osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poniższe tabele przedstawiają osiągnięte przez Gminę Pilchowice poziomy.

Tabela 5. Osiągnięty przez Gminę Pilchowice poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, szkła i tworzyw sztucznych [%]								
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poziom wymagany	10	12	14	16	18	20	30	40
Poziom osiągnięty przez Gminę Pilchowice	22,7	29,2	38,7	41,6	38,69	40,72	39	40

Tabela 6. Osiągnięty przez Gminę Pilchowice poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania %								
Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poziom wymagany PR	75	50	50	50	45	45	40	40
Poziom osiągnięty przez Gminę Pilchowice	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	41,73	11	29

Gmina jest obowiązana osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne na poziomie co najmniej 70% wagowo. Poniższa tabela przedstawia osiągnięte przez Gminę Pilchowice poziomy.

Tabela 7. Osiągnięty przez Gminę Pilchowice poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]								
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poziom wymagany	30	36	38	40	42	45	50	60
Poziom osiągnięty przez Gminę Pilchowice	99	100	100	100	100	100	100	100

Podsumowując, Gmina Pilchowice w latach 2012 – 2019, osiągnęła wymagane prawem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Wpłaty otrzymane za odbiór odpadów od 01.01.2019 – 31.12.2019		
1.	Należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	1 631 191,01 zł
2.	Wpłaty otrzymane od mieszkańców do 31.12.2019r.	1 623 334,66 zł
3.	Nadpłaty	30 964,97 zł
4.	Zadłużenie mieszkańców z tytułu nie wniesienia opłaty w 2019r. – stan na 31.12.2019r.	181 305,29 zł
Koszty poniesione za gospodarowanie odpadami		
1.	Koszty wywozu odpadów	1 446 597,50 zł
2.	Koszty funkcjonowania PSZOK-u	122 259,22 zł
3.	Koszty administracyjne	1 850,23 zł

7. Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzona analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pilchowice prowadzi do następujących wniosków:

1. Wszystkie zmieszane odpady komunalne pochodzące z terenu Gminy Pilchowice trafiły w 2019 r. do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Knurowie, która posiada wystarczające zdolności przerobowe.
2. W 2019 r. odpady zielone z terenu Gminy zagospodarowywane były częściowo w Kompostowni, stanowiącej regionalną instalację, zlokalizowanej w Rybniku, administrowanej przez BEST-EKO Sp. z o.o. oraz częściowo w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Knurowie.
3. Nie stwierdza się obecnie braków w zakresie możliwości technicznych dla poprawnego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pilchowice.
4. Zdolności przerobowe Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Knurowie w roku 2019 były wystarczające dla przyjmowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Pilchowice.
5. Gmina Pilchowice w 2019 r. uzyskała wymagane prawem poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu Gminy Pilchowice, recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz we właściwym stopniu ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

GŁÓWNY SPECJALISTA
Gmptauka
 Gabriela Frystacka

